

TUR TIL NORD-NORGE JUNI/JULI 2012

Dag 16 så reiseruta slik ut: Tur/retur Vardø.

Her har vi passert [Varangerbotn](#) og ser utover [Varangerfjorden](#), som er den østligste store fjorden i Norge. Utsikt i retning tettstedet [Nesseby](#).

[Nesseby kirke](#).

[Mortensnes](#) etter Nesseby.

Et nes etter at vi har passert Vadsø.

Her kommer vi til [Ekkerøy](#).

Et par bilder til fra Ekkerøy.

Dette er et nes etter [Krampenes](#).

Vardø ligger på [Vardøya](#). For å komme dit må vi gjennom [Vardøtunnelen](#).

Oversiktstegning av [Vardøhus Festning](#). Festningen er verdens nordligste og den østligste i Norge. Den ble beordret bygget av kong [Håkon V Magnusson](#) og stod ferdig omkring 1300. Festningsmurene ble ferdige senere, i 1738.

Festningen på avstand.

Vi går mot inngangen.

Utenfor inngangen står en statue av Kong [Haakon VII](#).

Dronningporten ble reist sammen med en annen port, Kongeporten, da Kong Haakon og [Dronning Maud](#) var på signingsferd i 1907. Portene er ødelagt, så i dag er det kopier som står der.

Porten med portbygningen. Portbygningen ble brukt til fengsel i gamle dager.

Kommandantbygningen fra 1737 er et av de eldste husene i Vardø.

Krutthuset fra 1735 har massive murvegger, og ble bygget for å oppbevare krutt.

Magasinet fra 1738, var et proviant og materiallager. Utkikkstårnet ble flyttet fra Kommandantboligen i forbindelse med Krimkrigen, og det har senere vært brukt som brannvaktstårn for byen.

Slaveriet ble bygget i 1745 som fengsel for livstidsfanger. Det ble ombygget i 1864 til forlegning, kjøkken og spisesal for soldatene.

En minneplate for kommandanten, Roald Rye Rynning, som lot flagget vaie under den tyske okkupasjonen helt fram til den 2. november 1940.

Kanoner på festningsvullen.

Innsiden av festningsvullen og porten.

Noe av sentrum i [Vardø](#). Det bor bare ca. 2000 mennesker i Vardø, som er den østligste byen i Norge. Den ligger like langt øst som Kairo.

Rådhuset i Vardø.

[Vardø kirke](#).

Litt av havna.

På dette bygget i havna var det mange måker.

Det er satt opp hyller på veggene, slik at måkene kan bygge reir her.

Her er vi på vei vestover igjen og kommer straks til [Skallelv](#).

Nedenfor følger en rekke bilder fra Skallelv.

Nå har vi kjørt over brua som går over Skallelva og vi ser oss tilbake.

Da vi kom til Vadsø, gikk vi inn på [Tuomainengården](#), Ruija kvenmuseum.

Gårdstunet.

Tuomainengården het først Vinikkagården etter Petter Vinikka som bygde huset i 1851. Han hadde utvandret fra Tornedalen i Sverige. Det var veldig stor innvandring fra Finland og Tornedalen i Sverige på 1800-tallet, og de som kom derfra ble kalt kvener i Norge. Gården ble kjøpt av Karolina og Karl Tuomainen i 1918, og de drev med fiske og småbruk. De siste som bodde på gården var Ida og Alf Tuomainen, som testamenterte gården til kommune.

I dag er den en del av Vadsø museum, og den forteller om livet her på slutten av 1800-tallet.

Multebærsåpe og blåbærsåpe.

Nedenfor er diverse bilder av fotografier inne i huset.

Tørkede badstulimer.

Badstulimer henges opp for tørking.

Badstulimeproduksjon.

Bilde av Vinikkahytta, der familien bodde om sommeren mens de skar torv.

Egne badeverter

De som badet bestemte ikke selv når det skulle kastes på damp. En badevert var alltid til stede og passet på at alt gikk som det skulle. Også når det var tid for en ny runde. De fyrte i badstua, kastet på damp og tok imot betaling. Etter en lang arbeidsuke var det viktig å få skrubbet ryggen når man badet. Vertene hjalp til med det også.

Tuomainengården hadde egne badeverter som bodde på gården. Folketellingen fra 1900 viser at det bodde 14 personer fordelt på fem leiligheter rundt på gården. Ti av dem var født i Finland. To av dem hadde ansvaret for badstua. Anna Roaabsa er ført opp med badevertene som yrke. Petter Heiskala ble registrert som fisker og badevert. Ti år etter, i 1910 var det i følge en ny folketelling Kaisa Sofie Gorvanen som drev badstua på gården.

Her er det fortalt om badevertene i badstua. De sto for fyring og påkasting av damp.

Fra badstua.

Fra badstua.

Fra stua.

Stua.

Skikkelig ovn.

Rokk.

Symaskin.

Skikkelig saueskinnsfrakk.

Det var mange rom i beboelseshuset. I en periode var de til utleie, og da var det 12 boenheter her..

Leker.

Revesaks.

Slipesteinen står klar.

Bakerovnen ble også benyttet av de som bodde i nabolaget. De kom for å steke brød hver uke eller hver 14. dag. Betalingen var ofte ved, for brensel var dyrebart i det trefattige Vadsø.

Diverse rom.

Diverse utstyr.

Skomakerverksted.

Da vi reiste derifra, tok vi bilde av skiltet på utsiden.

[Vadsø](#) har hatt bystatus siden 1833, og er administrasjonssentrum i Finnmark. Det bor 5 059 innbyggere i byen.

På grunn av den store innvandringen fra Finland, er den blitt kalt kvenhovedstaden.

Monument som er reist til minne om finsk innvandring. Det står i sentrum av [Vadsø](#).

Monument i sentrum: Sittende pike.

Dag 17. kjørte vi tur/retur Grense Kakobselv.

Her har vi stoppet på fjellet mellom Vintervollen i [Jarfjord](#) og grensen til Russland. Her er det funnet Norges eldste stein som er 2900 millioner år gammel [gneis](#) ([Jarfjordgneis](#)).

Etter å ha kjørt langs [Jakobselva](#), som danner den østligste og nordligste grensa mot Russland, kommer vi til [Oscar II's kapell](#), som ligger i [Grense-Jakobselv](#). Det er et gresk-ortodoks kapell som ble bygget i 1869 for å markere Norsk suverenitet i området.

Fra kirkegården ved kapellet.

En minneplate.

Fra havnen i Grense-Jakobselv.

Moloen har ikke vært vedlikeholdt i det siste.

Mye gråstein.

Kobbholmen båtforening eksisterer visstnok, selv om Grense-Jakobselv ble fraflyttet tidlig i 1980-årene. Navnet kommer fra Kobbholmen i [Kobbholmfjorden](#), som er den østligste fjorden i Norge.

Utsikt mot [Varangerfjorden](#) og [Barentshavet](#).

Det var mange turister som hadde funnet veien hit. De siste milene på veien var forresten humpete grusvei.

Det er noen hus i Grense-Jakobselv, men de er nok bare brukt som ferieboliger.

Krigsmødremonumentet i Kirkenes fra 1994.

Denne veiviseren står utenfor Andersgrotta.

Neset mellom Pasvikelven og Langfjorden het tidligere Piselvnes. Da det i 1862 ble bygget ei kirke på neset ble stedsnavnet endret til Kirkenes.

Det bor bare ca. 3500 mennesker i [Kirkenes](#). Kirkenes fikk ikke bystatus før i 1998.

I Kirkenes er sentrumsgatene skiltet både med det latinske og en variant av det kyrilliske alfabetet på norsk, finsk og russisk. Omkring 10 prosent av befolkningen i selve Kirkenes er russere.

[Andersgrotta](#) er et bomberom i Kirkenes. Grotten ble gravd ut under andre verdenskrig og oppkalt etter ingeniør Anders Elvebakk som ledet arbeidet. Grotta er en av turistattraksjonene i Kirkenes.

I [Neiden](#) kjører vi forbi [Sankt Georgs kapell](#). Det er fra 1565 og ble bygd av [Trifon](#). Det er Finnmarks eldste kirkehus og det eldste ortodokse gudshus i landet.

Til slutt et par bilder av Skoltefossen i [Neidenelva](#) ved Neiden.